

Coordinació entre centres d'infantil i primària i instituts del municipi de Sant Antoni de Portmany

Elena Cardona

RESUM

La comissió de coordinació de centres d'educació infantil i primària i centres de secundària del municipi de Sant Antoni de Portmany és un espai on els directors i les directores de les diferents escoles i instituts treballem apropant postures, aclarint dubtes i reflexionant de manera conjunta per arribar a la millora de la qualitat educativa i dels resultats del nostre alumnat, en tot el que estigui al nostre abast.

RESUMEN

La comisión de coordinación de centros de educación infantil y primaria y secundaria del municipio de Sant Antoni de Portmany es un espacio donde los directores y las directoras de las diferentes escuelas e institutos trabajamos acercando posturas, aclarando dudas y reflexionando de manera conjunta para llegar a la mejora de la calidad educativa y de los resultados de nuestro alumnado, en todo lo que esté a nuestro alcance.

I. INICI I INTENCIONS DE LES REUNIONS DE COORDINACIÓ DE CENTRES

Les reunions de coordinació de centres que seguim portant a terme a dia d'avui es varen iniciar per una necessitat de comunicació, de suport, de compartir i d'escoltar-nos els uns als altres. Una experiència mensual en què els directors i directores de les escoles i instituts del municipi ens sentim una pinya, on no ens trobem sols en cap moment i on, amb la confiança que s'ha anat formant durant aquest trajecte, podem aconsellar-nos i saber que qui tenim al costat ens respondrà de manera sincera i des del respecte.

Aviat farà una dècada que es va iniciar aquesta coordinació, en un moment en el qual semblava quasi bé una utopia que persones alienes les unes a les altres, lligades tan sols per una passió comuna com és la direcció d'un centre educatiu, es reunissin per debatre sobre la realitat escolar que els envoltava i poder expressar sentiments envers la seva feina.

Si bé des de feia més de 20 anys amb la iniciativa del cap d'estudis d'un centre de primària de Sant Antoni de Portmany es varen iniciar reunions de coordinació entre alguns centres, no va ser fins a l'any 2013 quan es varen començar aquestes assemblees en concret; en què totes i cada una de les escoles públiques del municipi més els instituts ens començarem a coordinar amb l'acompanyament proper de la inspecció. En un principi analitzàvem l'evolució de l'ensenyança i les dades estadístiques sobre els resultats que se'ns presentaven, la finalitat era fer una reflexió conjunta de com millorar aquests resultats i encaminar-nos en l'excel·lència.

Agafant l'exemple d'un altre municipi s'inicià aquesta coordinació. Ens podem situar en el mes de març de 2013 quan es va convocar una primera reunió entre cinc escoles de Sant Antoni, els dos instituts i un institut d'un altre municipi que venia a explicar l'experiència de coordinació que ells tenien amb dues escoles. L'ordre del dia era el següent:

1. Model de funcionament coordinat entre centres que imparteixen etapes correlatives dins una mateixa zona educativa.
2. Seguiment d'alumnes que promocionen d'una etapa a l'altra. Anàlisi de les dades estadístiques d'interès.
3. Implicació d'equips docents en els plans de millora i sintonització de metodologies, hàbits de treball dels alumnes i continuïtat dels continguts curriculars. Estratègies de coordinació.

Aquest ordre del dia vendria a ser un exemple fidel de properes reunions atès que seria una de les línies bàsiques en les quals ens basàriem: coordinació primària-secundària.

La inspecció va fer una presentació sobre la necessitat de realitzar una reunió de coordinació amb els directors i orientadors. Es remarcà que seria una reunió amb un ordre del dia obert, segons suggeriments o punts de vista que anessin sorgint i que fossin d'interès per als assistents, per la qual cosa no es respectaria l'ordre del dia establert com a tal.

Es va analitzar el context de la zona escolar de Sant Antoni i, fent referència a la normativa vigent sobre el grau d'assoliment de les competències bàsiques al final de l'educació primària, es va iniciar un debat entre els assistents sobre les maneres diferents de treballar als CEIP i IES, així com les diverses metodologies emprades. Per tal d'establir una línia de coordinació i marcar les estratègies a seguir, es va escoltar l'exposició sobre l'experiència i conclusions de la coordinació realitzada en aquest sentit a la zona del municipi de Sant Josep:

- Organització i temporalització de les reunions.
- Recollida d'informació sobre el traspàs d'alumnes.
- Revisió de graelles amb la recollida d'acords i conclusions.

En aquell moment sorgiren dubtes de si seria viable portar endavant aquesta coordinació, es comentà la dificultat que podria suposar el fet de coordinar-se entre set centres de primària (en un principi perquè després s'afegirien també els dels petits pobles del municipi) i dos centres de secundària, i que ja s'havia tingut l'experiència d'un intent de coordinació entre quatre centres de primària i un institut sense obtenir resultats del tot satisfactoris.

Encara i així, i sota una pluja d'idees sobre les diferents estratègies i aspectes més importants o prioritaris que es podrien treballar a les reunions, com per exemple: desfasament d'hàbits i conductes disruptives, hàbits de feina i metodologia, competències curriculars, aplicació de la recollida d'informació dels alumnes de primària quant a agrupaments, ACS, normes de secundària, pla lector amb continuïtat des de primària fins a batxillerat... I coincidint els assistents en la importància d'establir una línia de treball amb la finalitat principal d'evitar una fractura grossa en el canvi d'etapa, finalment, es va decidir que hi hauria una propera reunió i que, una vegada fixada la data, s'hauria de:

- Marcar uns objectius i aspectes concrets a treballar.

- Establir un calendari de feina.
- Aprofitar i adequar les graelles elaborades per l'institut que ens havia servit d'exemple per tal de recollir informació i acords.

Arribat a aquest punt podem dir que és des de llavors que es continuen fent les coordinacions entre tots els centres públics del municipi de Sant Antoni de forma regular.

2. FUNCIONAMENT DE LA COMISSIÓ DE COORDINACIÓ DE CENTRES. TIPOLOGIA DE CENTRES

Les reunions de coordinació es realitzen el primer dijous de cada mes, a les 13.15 hores i fins que s'hagi acabat l'ordre del dia (normalment solen durar una hora i mitja o dues hores). Quan per qualsevol motiu hem de modificar la data, es consensua entre els assistents a la mateixa reunió on es proposa el canvi. El lloc de celebració és rotatiu, cada vegada es porten a terme a un col·legi o institut diferent. A l'inici de curs, a la primera reunió, s'omple la graella on queden estipulades les dates i els temes a tractar, encara que serà totalment flexible i les temàtiques s'aniran sumant a mesura que ens anem reunint o vagin sorgint noves qüestions i dubtes.

Els membres que componen aquestes assemblees són els directors i directores de les escoles i instituts del municipi de Sant Antoni de Portmany i l'inspector de la zona. Moltes vegades intervé també la resta de l'equip directiu, bé per parts o bé al complet. Segons l'ordre del dia i els temes que es tractin es convida la regidora d'Educació i cultura de l'Ajuntament, l'assistenta dels serveis socials o els orientadors, a més de diferents professors dels centres.

Perquè les trobades encara siguin més disteses, l'escola amfitriona de la reunió en qüestió s'encarrega de complimentar amb un àpat els assistents mentre segueix el debat, l'exposició o les reflexions conjuntes. D'aquesta manera passa a ser un moment complet i profitós però entretingut, més informal i de confiança en què es crea un clima adequat per comentar tot allò que ens preocupa sobre l'escola; en definitiva, sobre la comunitat educativa.

A partir d'aquesta organització sentim que per complicada que se'ns presenti la situació, tenim la sort de comptar amb els col·legues que ens donen suport i comparteixen inquietuds similars.

Per fer-vos una idea global de la tipologia de centres que ens ajuntam en les sessions de coordinació, a continuació us els presentam a cadascun.

El **CEIP Vara de Rey** és un centre d'infantil i primària d'una sola línia, amb un claustre molt estable i amb un total de 214 alumnes. El nivell socioeconòmic de les famílies és mitjà-baix i la llengua dominant és la castellana. La font d'ingressos d'aquestes famílies procedeix del sector serveis, moltes treballen en temporada als hotels i restaurants del municipi i també a la construcció. Hi ha un alt percentatge que per la seva cultura només treballa el pare i un altre percentatge molt elevat de pares/mares estrangers (59 %), sent la nacionalitat marroquina la més nombrosa.

És una escola multicultural amb 70 anys de trajectòria pedagògica. Es parteix d'una metodologia activa i participativa on l'infant és el protagonista del procés d'aprenentatge. Es treballa amb metodologies obertes compartint experiències amb altres escoles i on enguany s'ha començat a fer un canvi metodològic: treball per espais d'aprenentatge (ambients a infantil i tallers a primer cicle) i també es continua amb les pràctiques restauratives, vida d'aula, especialitats, programa d'estimulació del llenguatge i activitats intercycle infantil i primària.

El **CEIP Guillem de Montgrí** està situat als afores del poble de Sant Antoni de Portmany. És un centre d'una línia amb 240 alumnes de les etapes d'educació infantil i primària, així com alumnat d'UEEC (educació especial). El claustre està format per una mitjana de 24 mestres i 3 personal no docent (ATE i fisioterapeuta). L'alumnat majoritàriament és del mateix municipi de Sant Antoni i només un 5 % d'altres municipis. La majoria és de nacionalitat espanyola encara que també d'altres nacionalitats (marroquins, romanesos, anglesos i sud-americans).

El centre es caracteritza per utilitzar l'estil d'aprenentatge cooperatiu i l'aprenentatge competencial, així com el treball interdisciplinari (programació de projectes i activitats entre diferents àrees). També es destaca l'ús constant de material manipulatiu que ajuda a interioritzar aprenentatges de manera més significativa. També té un projecte TAC on l'alumnat ha de treballar uns continguts digitals mínims per nivells per tal de tenir unes mínimes destreses tecnològiques. Aquest projecte posa èmfasi especial en el segon cicle de primària amb l'ús generalitzat de Chromebooks amb la plataforma Classroom.

El **CEIP Cervantes** és un edifici construït l'any 1996, situat al nucli urbà de Sant Antoni. És una escola de doble línia que compta amb 388 alumnes, els quals pertanyen a famílies amb un nivell socioeconòmic mitjà-baix. L'alumnat es caracteritza per la gran diversitat cultural: des de fa uns cursos el nombre d'alumnes d'origen estranger, sobretot no comunitari, supera el d'origen espanyol: un 78,3 % front un 21,7 %. Quant a l'alumnat NESE, aquest representa el 20 % de l'alumnat total del centre. Això fa que sigui necessari treballar pel camí d'una escola inclusiva i cercar metodologies d'aprenentatge innovadores, motivadores i que atenguin la diversitat de l'alumnat. Així, al centre s'organitzen els suports valorant les necessitats que té cada grup però amb l'enfocament, sempre que és possible, de disposar de dos mestres (tutor/a + suport) a l'aula per poder atendre tot l'alumnat.

Respecte a la metodologia treballen a través de tallers (un dia a la setmana durant dues hores es proposen una sèrie de tallers manipulatiu i experimentals a cada cicle i els alumnes es barregen; és una activitat de gran èxit), racons (principalment a les sessions amb suport, es proposen diferents racons a l'aula per tal que els alumnes puguin treballar uns continguts en grups més reduïts i així es permet l'atenció de manera més individualitzada), treball cooperatiu (les dinàmiques de cohesió de grup afavoreixen el vincle i la bona convivència del grup d'alumnes i la proposta d'activitats mitjançant estructures cooperatives fomenta l'aprenentatge entre iguals que sempre resulta més significatiu) i projectes d'interès (la principal diferència és que els projectes venen més donats pels interessos dels alumnes i els centres d'interès els proposen els mestres, desenvolupant les diferents competències de manera globalitzada).

Cal destacar la importància que donen a treballar de forma coordinada amb els que han de ser els millors aliats: les famílies. És per això que, des del centre, se'ls dona la possibilitat de participar en

moltes activitats per integrar-los i fer-los participants de la vida a l'escola. La jornada de convivència, l'escola de famílies, els tallers fets per ells, la festa de primavera, l'assistència a exposicions i disposar del racó de famílies al centre són algunes de les activitats que afavoreixen la seva participació i implicació al procés d'ensenyament- aprenentatge dels seus fills i filles.

El **CEIP Buscastell** és una escola pública, rural, petita, viva, oberta i participativa, compromesa activament amb el canvi educatiu i respectuosa amb els ritmes i els processos interns dels infants. La caracteritzen unes ràtios baixes amb una diversitat en què nens i nenes de diversos cursos comparteixen aula, aquest fet més que una limitació és vist com un dels seus grans avantatges.

La metodologia i organització en racons d'aprenentatge permet una atenció individualitzada i potencia l'autonomia, la responsabilitat i els hàbits de treball a través de: plans de treball, projectes, assemblees, conferències, desdoblaments de grups, treball individual, per parelles... i, sobretot, la globalització dels continguts curriculars i la seva adequació a l'entorn. L'infant és el centre de l'aprenentatge, el motor del seu propi creixement. L'equip pedagògic construeix uns entorns respectuosos i fixa unes estratègies organitzatives que permeten el desenvolupament general de les diverses intel·ligències i les capacitats més adients a cadascú. Un espai on viure i compartir, on créixer i estimar, on aprendre i gaudir de la vida. Una escola que ajuda a construir un món una mica millor.

El **CEIP Sant Mateu de Baix** és una escola immersa en la part més verge del municipi de Sant Antoni. És un espai representatiu de la convivència en societat i de l'aprenentatge entre iguals de diverses nacionalitats i personalitats.

El nombre d'alumnes del centre és de 36, separats en dues aules, una per a cada etapa educativa. El claustre està format per 10 mestres i els especialistes són itinerants compartits amb altres centres unitaris o centres grans dels altres municipis.

Els eixos vertebradors de tota la tasca educativa són els valors, les oportunitats, la igualtat, el creixement personal, el desenvolupament global de l'infant com a agent únic i promotor dels canvis socials i el respecte cap al món que ens envolta.

El centre està en un moment de transició, a causa del canvi d'equip directiu i de l'enfocament metodològic que s'està apoderant del sistema educatiu en general, fent que els nens i nenes siguin els principals motors del seu aprenentatge. En l'actualitat estan fent ús d'estratègies metodològiques com ambients d'aprenentatge, avaluació per competències, projectes, dos mestres a un aula... Un centre on els guien les emocions per assegurar el desenvolupament individual de tota la comunitat educativa. Una escola de tots per a tots.

El **CEIP Sant Antoni de Portmany** és una comunitat educativa on s'aprèn a viure i a conèixer en un context d'aprenentatge basat en la filosofia dels projectes de treballs. Pedagogia que promou el tractament globalitzat de les àrees, dels seus continguts i de la contextualització dels aprenentatges. Les pràctiques es desenvolupen en entorns comunicatius i de treball cooperatiu que afavoreixen la construcció social del coneixement i la presa de consciència del propi procés d'aprenentatge. Una escola concebuda, des dels seus inicis, per donar cabuda a dues línies i que actualment compta

amb 20 unitats, 7 d'infantil, 12 de primària i una aula UECCO, 450 alumnes en total, dels quals el 17,11 % requereix atenció específica. Conformen la comunitat del centre famílies i infants, en la seva majoria, castellanoparlants, tot i que un 18 % són de procedència estrangera.

El **CEIP Sant Agnès de Corona** és una escola petita, situada a l'entorn rural, a 500 metres del poble de Santa Agnès. Actualment hi ha 27 alumnes distribuïts en tres unitats (aula d'infantil, aula de 1r i 2n i aula de 3r a 6è).

El centre es va construir als anys seixanta per a l'escolarització dels nens i nenes del poble però, durant les darreres dècades, la procedència de l'alumnat ha anat evolucionant i, actualment, acull alumnat que viu a diferents indrets de la part nord, nord-est de l'illa i també de Sant Antoni. El 85 % de l'alumnat és espanyol i el 15 % restant es reparteix entre les nacionalitats sueca, argentina i italiana.

El claustre està format per 11 mestres, cinc a jornada completa i la resta són itinerants compartits amb les escoles petites i altres centres.

La línia metodològica del centre es basa en el foment de les competències bàsiques, el treball cooperatiu i els projectes. Parteix dels interessos de l'alumnat per a crear espais vivencials on l'alumne/a investiga, interactua amb els altres activament, descobreix... L'alumnat és el protagonista del seu propi aprenentatge i es respecten en tot moment els diferents ritmes d'aprenentatge mitjançant una atenció individualitzada.

Cal destacar, també, que gaudeix de la participació activa de la comunitat educativa: l'AAVV de Sta. Agnès (col·laboració en les festes del poble i altres festivitats, subvencions), l'APIMA i totes les famílies, participant en els projectes que es duen a terme en diades i en tallers mensuals amb famílies (en temps no covid) on treballem les emocions, els valors i la creativitat.

El **CEIP Can Coix** és un centre públic d'educació infantil i primària que es va inaugurar l'any 1977. És un centre d'una línia i, quan les circumstàncies ho han requerit, alguns grups s'han hagut de desdoblar; en l'actualitat el centre té dos grups de primer i dos de cinquè. L'escola està situada al municipi de Sant Antoni, a 1,5 km del nucli urbà i la matrícula actual és de 243 alumnes. El claustre el conformen 22 docents, una orientadora a mitja jornada i una ATE.

La línia metodològica del centre és la basada en els ambients d'aprenentatge, que entenen l'alumne com a protagonista i eix principal de tot el procés educatiu i que parteixen de la importància de la motivació per a produir un veritable aprenentatge significatiu. Es tracta d'una metodologia que s'adapta als diferents ritmes i que permet l'autoregulació personal. A més, té en compte la necessitat social de l'aprenentatge i afavoreix agrupaments diversos i variats. En els diferents ambients s'ofereixen propostes de treball competencials que desenvolupen tots els àmbits curriculars. La concepció de l'avaluació canvia i es valora, especialment, el procés i l'evolució personal i no tan sols el resultat.

El **CEIP Sant Rafel** és una escola pública d'infantil i primària situada en el poble del mateix nom. Enguany celebra el seu 50è aniversari si bé les aules d'educació infantil són més noves. El centre

és d'una línia, amb 209 infants, la majoria del nucli urbà i voltants. Va obtenir el premi a la primera escola en llengua catalana a Eivissa i segueix lluitant per conservar-la i respectar-la. A més, és un centre promotor de la salut.

El claustre està format per 18 mestres, una orientadora compartida amb un altre centre i mitja ATE.

La línia metodològica està basada en els principis pedagògics d'individualització, socialització, personalització, aprenentatge significatiu, motivació, cooperació, globalitat i interdisciplinarietat. Tenen molt present que tot aprenentatge ha de ser actiu, participatiu i creatiu i per això fomenten en els alumnes el treball de l'esperit crític, la capacitat de discussió i decisió i la voluntat col·lectiva de transformació de la realitat social.

L'escola té molt en compte tant els alumnes i les famílies com la petita comunitat de veïns que conforma el poble de Sant Rafel, fet que condiciona molt les propostes educatives i de relació amb l'entorn més proper.

Els darrers cursos el centre s'ha format envers metodologies actives i innovadores com ara la inclusió educativa i l'aprenentatge cooperatiu, aspectes que consideren importants i que a poc a poc van modificant la realitat educativa del centre.

L'IES Quartó de Portmany va ser el primer centre de secundària públic que va obrir al nostre municipi, concretament a l'any 1988, inicialment com a centre de BUP, COU i COU nocturn i després transformant-se en un centre d'ESO i batxillerat amb una ampliació en la qual va passar de tenir un únic edifici a tenir-ne dos. Se situa a la part nord del municipi, just sortint del nucli urbà i molt pròxim als centres de primària Can Coix i Guillem de Montgrí a més de l'escoleta pública. El centre disposa també de les instal·lacions del poliesportiu municipal de Quartó de Portmany, del qual poden fer ús durant l'horari de matí. Així i tot, abans de l'obertura del segon centre públic de secundària, va ser tan gran el nombre d'alumnat que s'hi matriculava (1.300 l'any que va arribar a tenir-ne més, a inicis dels anys 2000) que es van haver de fer servir instal·lacions municipals dins del nucli urbà. A dia d'avui té aproximadament uns 700 alumnes a l'any, un claustre d'uns 80 professors i els problemes d'espai continuen sent un dels majors hàndicaps.

A banda dels estudis de secundària, el centre ha anat ampliant l'oferta educativa. Dins del batxillerat s'ofereix (a més dels tradicionals de Ciències i Tecnologia i Socials i Humanitats) el batxillerat d'Arts dirigit cap a la branca de les Arts Escèniques (únic a l'illa d'Eivissa). A més s'han anat instaurant estudis professionals. Primer els cicles de grau mitjà i superior de la família professional d'Administració i finances i el superior d'Educació infantil, sent aquest l'únic centre de la illa a oferir-lo. Posteriorment es van sumar els cicles de formació professional bàsica de Serveis administratius, completant així la família professional, i el bàsic de Perruqueria i estètica. D'aquesta manera el centre disposa d'una àmplia i consolidada oferta educativa.

Des de fa ja quasi una dècada el centre es va fer pioner en l'ús de les noves tecnologies al currículum i va substituir la totalitat dels llibres de text per dispositius electrònics unipersonals (Chromebooks) i material elaborat pel professorat tan a l'ESO com al batxillerat. Ara el centre es troba

immers dins d'un pla de transformació i millora que implicarà, a més de l'ús dels dispositius com a suport educatiu, un enfocament pedagògic i metodològic en què l'alumnat sigui el centre del procés d'ensenyament-aprenentatge i centrat cap als continguts merament competencials.

L'IES Sa Serra fou inaugurat oficialment l'any 2012 sota el nom d'institut d'ensenyament secundari Sant Antoni. A proposta del Consell Escolar se li canvià el nom per no confondre's amb l'escola del mateix nom que comparteix espai amb ells.

El centre s'ubica a una zona limítrofa del municipi de Sant Antoni amb el municipi de Sant Josep de sa Talaia. La procedència de l'alumnat és diversa: arriben alumnes dels dos municipis però sobretot de Sant Antoni.

La procedència de l'alumnat del centre és bastant heterogènia a tots els nivells educatius. Pel que fa a l'ESO, la lliure adscripció de tots els centres de primària durant els primers anys va permetre que arribassin alumnes de distinta procedència i condicions socioeconòmiques diverses. Ara el centre té com a escoles adscrites el CEIP Sant Antoni, el CEIP Vara de Rey i el CEIP Sant Rafel.

L'IES Sa Serra vol ser un centre de referència per als estudiants, les famílies i el poble de Sant Antoni, mantenint una imatge cuidada i de prestigi i que promogui el desenvolupament d'activitats i programes de millora en relació amb altres institucions. Vol ser reconegut per donar una resposta educativa àmplia, efectiva i de qualitat a les necessitats de les zones d'influència del centre dins del municipi de Sant Antoni de Portmany i per la implicació i la participació de tota la comunitat escolar en el funcionament general del centre.

3. QÜESTIONS GENERALS QUE ES TRACTEN A LA COMISSIÓ DE COORDINACIÓ. EL PAS DE LA PRIMÀRIA A LA SECUNDÀRIA

A les reunions de coordinació de centres tractam temes de caràcter general. Des de qüestions que es porten a terme per ordre de la Conselleria d'Educació, posant-nos al dia amb les novetats del BOIB per seguir les instruccions que se'n deriven, a altres que tenen com a nexa l'ajuntament, com poden ser la representació al Consell Escolar Municipal, a la Comissió Municipal del Programa d'Atenció a les Situacions de Risc en l'Adolescència (PASRA) o a les sessions de la Mesa Sectorial d'Actius Saludables juntament amb personal de salut. També abordam la importància d'aconseguir subvencions i les necessitats de manteniment dels centres, fent un front comú. Repassam diferents protocols i fins i tot s'ha treballat amb la delegació d'educació en un pla pilot d'admissió d'alumnes per organitzar el repartiment equitatiu de l'alumnat NESE (val a dir que amb poc èxit en l'execució).

Però el gran objectiu d'aquesta comissió és, com bé diu el seu nom, la coordinació entre els centres d'educació infantil i primària amb els instituts de secundària. Des d'aquest espai ens hem centrat en l'oportunitat de compartir l'experiència des del caire de la primària i traslladar-lo a la secundària per intentar, entre tots i totes, facilitar el camí als infants en el trànsit d'una etapa a l'altra.

La sensació generalitzada que es contempla quan l'infant ha de fer el pas a la secundària amb mites com que es trobarà desemparat en un ambient totalment novedós i estrany per a ell es disoldrà quan, gràcies a una estreta relació escola-institut i al detallat traspàs d'informació de caire individual i de forma acurada de cada infant, passi a mans dels professors i de l'equip d'orientació que l'atendrà en els pròxims cursos. Evidentment, sempre prioritant l'alumnat NESE.

Des de la coordinació que exercim remarcam la necessitat que el mestre o la mestra adquireixi el rol d'acompanyant, tant a primària com a secundària. El professor de secundària no farà de mer transmissor de la informació sinó que procurarà seguir amb la línia d'actuació iniciada a primària. És per això, entre d'altres assumptes, que consideram primordial una estreta col·laboració primària-secundària.

Com a punt protagonista d'aquest article, la coordinació que presentam destaca per abordar temes que, amb la cooperació de les dues etapes, es resolen de manera concreta i fructífera. El fet d'haver compartit informació referent a l'alumnat i a les distintes maneres de fer feina apropa tant els centres com els infants a una millor comprensió d'on es troben i de quines poden ser les exigències que des dels instituts se'ls presentin.

En la coordinació escoles-instituts si bé en un principi s'organitzava la reunió envers una sola activitat conjunta com podrien ser unes jornades esportives municipals, a poc a poc es varen començar a afegir qüestions específiques, temes rellevants i de certa importància relatius a les dues etapes.

4. QÜESTIONS ESPECÍFIQUES

El *pla lector* fou un dels primers i grans temes a abordar a les reunions. Es va concloure que l'exigència que hi havia per part dels instituts feia palesa una desproporció en l'alumnat de primària, per això, es va arribar a uns acords igualant nivells envers la lectura i la seva avaluació que, com hem pogut comprovar durant els darrers anys, ens han donat bons resultats.

El tema dels *hàbits i tècniques d'estudi* obrí un debat interessant sobre la conveniència o no d'enviar deures a casa. La importància de tenir el professor com a guia no es dona a casa i, partint de les característiques familiars que puguin presentar els infants, s'ha de procurar no caure en l'error d'augmentar les diferències socials.

El *tractament de les matemàtiques* fou un dels grans reptes que ens proposàrem. Es varen promoure reunions entre professorat dels IES i dels centres posant un Drive en comú per recollir i compartir les diferents metodologies, nodrint-nos els uns dels altres i adquirint tècniques i estratègies noves i diferents, enriquint l'experiència.

Quan arribàrem al *tractament de les llengües* vàrem organitzar visites als centres per veure'n el funcionament. Els mestres de les escoles anàvem als IES i els professors de l'institut venien als centres de primària. Aquesta experiència va donar tan bons resultats que, finalment, se seguiren fent aquests intercanvis també per contemplar com treballàvem altres metodologies com per exemple el *treball*

cooperatiu (visualitzant en primera línia les experiències dels centres que el porten a terme o s'hi estan formant).

Va ser concretament en les visites de coordinació de centres envers la *llengua anglesa* quan es va arribar a un consens sobre els criteris d'avaluació i els mínims a treballar en aquesta llengua a primària, per tenir la referència en arribar a l'institut evitant de nou grans desnivells.

Aspectes com la *convivència als centres*, l'*absentisme a les aules* o l'*anàlisi de les xifres sobre expedients disciplinaris i expulsions* aportades per la inspecció han estat considerats i discutits en la nostra comissió. Per recollir dades es varen promoure unes mesures dissuasòries per a tots els centres i es recopilaren els resultats a una graella de dades d'escolaritat irregular. El resultat del seguiment exhaustiu finalment fou molt positiu, es va poder comprovar mitjançant l'estadística que havien millorat considerablement la coexistència, disminuït el nombre d'expedients i arribat a nombres inferiors que la mitjana balear en tots els caires abans esmentats.

Una de les darreres activitats conjuntes que hem fet ha estat, amb la implantació de la LOMLOE, la posada al dia sobre les novetats d'aquesta llei nova, sota la supervisió i anàlisi del nostre inspector, debatent canvis i implantació i reflectint en un Drive general dubtes i reflexions.

5. LA COORDINACIÓ DE CENTRES DURANT LA PANDÈMIA DE LA COVID-19

Arran del confinament que vàrem patir el curs passat els directors i directores de les escoles i instituts del municipi de Sant Antoni de Portmany no vàrem voler prescindir d'aquestes assemblees. Malauradament eren més necessàries que mai atès que no sabíem a què ens enfrontàvem i, una vegada més, demostràrem que la coordinació estreta i compartir són la base d'un treball eficaç i ferm.

Des d'aquell moment es varen iniciar les sessions telemàtiques i, sobretot, es varen arribar a acords idèntics per a les escoles: caldria informar de manera fidedigna quines eren les mancances envers els continguts amb les quals passarien els alumnes de 6è als IES per mor de les classes en línia a causa del confinament, en un moment en què no tots els centres estaven preparats per atendre de manera telemàtica l'alumnat. A banda de suposar un gran esforç per a tota la comunitat educativa i sumat a l'angoixa del moment pandèmic que trascendia, els resultats foren positius gràcies a la comprensió del professorat i, una vegada més, a l'esforç generalitzat de tota la comunitat educativa.

Una qüestió a tenir molt en compte que es va pactar va ser la informació i atenció a les famílies en tot moment, amb seny organitzatiu i equilibri, quant a la reincorporació del professorat després del confinament. A més també de treballar de nou amb graelles comunes quines serien les activitats presencials de tutoria i de reforç als centres en època covid, apropant-nos una altra vegada el col·lectiu de centres, donant-nos suport i nodrint-nos de les diferents maneres d'actuar i de transmetre.

A dia d'avui continuam fent les reunions de coordinació telemàtiques atès que de moment seguim amb restriccions a causa de la pandèmia i, també, perquè ens faciliten tant la puntualitat d'inici de la sessió com la rapidesa en l'intercanvi de documentació. A final de curs, però (si les mesures

sanitàries ho permeten), sempre acabam amb un petit acomiadament presencial per gaudir d'un moment de convivència més distès i alegre, intentant deixar de banda les preocupacions que ens puguem generar la dedicació a la nostra feina.

6. CONCLUSIONS I FUTUR

Esperam iniciar de nou les reunions de manera presencial tan aviat com sigui possible, per seguir analitzant cara a cara la situació de l'ensenyança en el nostre municipi i, evidentment, com millorar-la entre tots i totes engrescant des de la direcció els claustrs, alumnes i famílies.

Com a proposta més immediata a portar endavant tenim pendent un viatge de tot el grup a València, engrescats per la inspecció, per presentar les diferents iniciatives d'aquesta comissió de coordinació. De fet, des de la inspecció educativa i seguint la LOMLOE s'impulsen xarxes cooperatives com la nostra. Des d'aquí podem promoure que les direccions siguem més dinàmiques, apostant per fomentar o incentivar claustrs emprenedors i generadors d'aprenentatges cada cop més vinculats a la realitat.

Si bé en un principi aquesta coordinació ens aportava el debat i la presa de decisions envers temàtiques més d'intendència, amb el transcurs del temps hem anat cap a temes més pedagògics. Des de la intel·ligència col·lectiva es prenen decisions organitzatives més completes, unificant un sentiment col·lectiu també: acompanyar, transformar, millorar, compartir per rectificar en positiu... A partir d'ara ens agradaria començar un programa de millora, incidir més directament en el claustre i cercar l'interès comú de les escoles i instituts, potser amb formacions en els centres i de manera conjunta.

Per concloure afirmarem que la coordinació de centres ens ha aportat un seguit de bones pràctiques que de ben segur poden resultar un exemple de cooperació i col·laboració per a altres escoles i instituts. Reflexionar sobre el que feim ens ajuda a enfortir l'experiència i és per això que hem trobat un espai adient presentar l'article en aquest anuari.

La xarxa cooperativa de centres que hem format ens ha conduït a reconèixer problemes similars entre escoles i instituts, compartint diferents experiències i encarant un futur amb il·lusió de canvi i millora.